

Sygn. akt: I C 1985/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2015 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego SSR Ewa Mijał-Słowik
Protokolant:	stażysta Magdalena Podoluk

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2015 r. na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko E. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego E. D. na rzecz strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 531,42 złotych (pięćset trzydzieści jeden złotych czterdzieści dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego E. D. na rzecz strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 170,25 zł (sto siedemdziesiąt złotych dwadzieścia pięć groszy) tytułem zwrotu części kosztów procesu,

IV. wyrokowi w pkt. I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. w W. dnia 10 grudnia 2014 roku wniosła o zasądzenie od pozwanego E. D. kwoty 710,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie kosztów postępowania wedle norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że strony zawarły umowę pożyczki o nr (...) z dnia 1.02.2013. w ramach której pozwany zobowiązał się do spłaty łącznego zobowiązania w następującej wysokości 938,68 zł: kwota pożyczki netto: 500.00 zł, odsetki umowne: 51,44 zł (oprocentowanie 16.00% per anno), opłata przygotowawcza (w tym dodatkowa opłata przygotowawcza) 68,40 zł, koszt ubezpieczenie spłaty pożyczki: 70 zł, opłata za dodatkową usługę w postaci obsługi pożyczki w domu Klienta: 245,50zł. Wobec zmniejszenia rocznej stopy oprocentowania kwota należna do spłaty z tytułu odsetek została pomniejszona o 3,34zł. Według stanu na dzień wniesienia pozwu, pozwany dokonał wpłat w łącznej kwocie 218 zł, w tym 57,22 zł spłaconą obsługą w domu. W związku z wypowiedzeniem umowy przed okresem na jaki została zawarta saldo zadłużenia zostało pomniejszone o nienależne w części kwoty 0,42 zł z tytułu ubezpieczenia i 6,13 kosztów obsługi w domu. Do uregulowania całości zobowiązania wynikającego z tej umowy n pozostaje kwota łączna w wysokości 710,79 zł w skład której wchodzi: kapitał (kwota brutto pożyczki) pozostały do

spląty w wysokości 526,41 zł, kwota należnych odsetek umownych w wysokości 2,23 zł, kwota należnej opłaty za obsługę pożyczki w domu w wysokości 182,15 zł.

Powód podniósł, iż umowa pożyczki, łącząca strony niniejszego sporu, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, ma charakter kredytu konsumenckiego z ubezpieczeniem spląty kredytu (ustawa o kredycie konsumenckim z dnia 12.05.2011 roku - dalej (...)). W ramach łączącego strony stosunku prawnego pozwany dokonał fakultatywnie wyboru dodatkowo płatnej usługi, w postaci indywidualnej obsługi pożyczki w domu, przez przedstawiciela Powoda (odbior rat w domu pożyczkobiorcy). Tym samym spląta pożyczki, na wniosek dłużnika, uzyskała charakter długu odbiorczego. Powód oświadcza, że realizował zgodnie z umową usługę obsługi pożyczki w domu. Wartość dodatkowej usługi skalkulowana została z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez Powoda na realizację w/w obsługi domowej (wynagrodzenie osób obsługujących spląty pożyczki w domu, obciążenia publiczno-prawne, koszty dojazdu do klienta, marża Powoda itp.).

Pismem z dnia 3 października 2014 r. powód wskazał, iż według stanu na dzień wniesienia pozwu, pozwany dokonał wpłat w łącznej kwocie 218 zł, z czego 57,22 zł stanowi opłata za obsługę pożyczki w domu.

Pozwany nie wniósł odpowiedzi na pozew oraz nie brał udziału w rozprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 1 lutego 2013 r. pozwany E. D. zawarł z (...) S.A. w W. umowę pożyczki nr (...), zgodnie z którą miał otrzymać do wypłaty kwotę 500 zł. Ponadto zobowiązał się zwrócić stronie powodowej kwotę 70 zł tytułem ubezpieczenia pożyczki, kwotę 68,40 zł tytułem opłaty przygotowawczej i dodatkowej opłaty przygotowawczej oraz odsetki w wysokości 19 % w stosunku rocznym, to jest kwotę 54,78zł. Jednocześnie zadeklarował chęć skorzystania z usługi obsługi pożyczki w domu i zgodził się uiścić z tego tytułu kwotę 245,50 zł. Łączna kwota zobowiązania wyniosła 938,68 zł. Po czym w związku z zmniejszeniem wysokości odsetek maksymalnych zmniejszono odsetki o kwotę 3,34 zł. Zgodnie z umową Pożyczkodawca był zobowiązany wobec pożyczkobiorcy do odbioru spląty rat pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy, a spląta miała nastąpić w 45 ratach tygodniowych po 20,86 zł, a ostatnia 20,84 zł.

Dowód:

- umowa pożyczki k. 5-6.

Pozwany dokonał z tytułu umowy wpłat w łącznej kwocie 218 zł, z czego 57,22 zł stanowi opłata za obsługę pożyczki w domu.

Dowód:

- pismo strony powodowej i uzasadnienie pozwu, informacja o wysokości zadłużenia k. 8

Pismem z dnia 3 grudnia 2013 r. strona powodowa wypowiedziała umowę pożyczki. Wobec wypowiedzenia umowy pomniejszono należność o koszt ubezpieczenia o 0,42 zł, a koszt obsługi w domu o kwotę 6,13 zł.

Dowód:

- wypowiedzenie pożyczki k. 7

Pismem z dnia 12.09.2014 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty należności w kwocie 710,79 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 11.07.2014 r. k. 13.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Zgodnie z treścią przepisu art.339 § 1 kpc, jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę Sąd wyda wyrok zaoczny. W takim przypadku za prawdziwe przyjmuje się twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art.339 § 2 kpc).

Pozwany pomimo prawidłowego wezwania nie stawił się na wyznaczoną przez Sąd rozprawę i nie złożył odpowiedzi na pozew, a zatem nie ustosunkował się do twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, w szczególności dotyczących faktu zawarcia pomiędzy stronami umowy pożyczki, miejsca i daty zawarcia umowy, warunków, na jakich powód udzielił pozwanemu pożyczki, jej wysokości, terminu i sposobu jej spłaty oraz ewentualnych konsekwencji zaprzestania spłaty pożyczki, jak również, dotyczących wysokości kosztów udzielenia pożyczki oraz wysokości umownego oprocentowania pożyczki.

W związku z powyższym, Sąd na przyjął za prawdziwe twierdzenia powoda zawarte w pozwie i w pismach procesowych w szczególności te, w których powód wskazuje na zaprzestanie przez pozwanego spłaty zobowiązania, w których podaje kwotę dokonanej przez pozwanego spłaty zobowiązania wynikającego z zawartej przez strony postępowania umowy pożyczki oraz te, w których stwierdza, że pozwany mimo wypowiedzenia umowy pożyczki i postawienia w stan wymagalności pozostałej do zapłacenia wierzytelności, nie uregulował zadłużenia.

Pozostałe twierdzenia powoda, dotyczące w szczególności zawarcia z pozwanym umowy pożyczki, daty zawarcia umowy, wysokości udzielonej pożyczki oraz warunków, na jakich została ona udzielona pozwanemu, jak również związanych z faktem udzielenia pożyczki kosztów, do których pokrycia był zobowiązany pozwany oraz uprawnień Pożyczkodawcy na wypadek zaprzestania spłaty pożyczki przez Pożyczkobiorcę, znajdują odzwierciedlenie w treści umowy pożyczki oraz w treści pisma powoda - stanowiących dowody, które Sąd uznał za wiarygodne i na podstawie których dokonał ustaleń stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Wątpliwości Sądu budzi jedynie twierdzenie powoda, co do wysokości kwoty pozostałej do zapłaty przez pozwanego i w tej części Sąd nie przyjął twierdzeń powoda za prawdziwe.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W przedmiotowej sprawie strony zawarły umowę pożyczki, w której doprecyzowały wysokość pożyczki i sposób spłaty. Pozwany nie spłacił całości pożyczki w wyznaczonym terminie, więc stronie powodowej należy się jej zwrot.

Natomiast Sąd uznał, iż nie należy się stronie powodowej część kwoty z tytułu opłaty za skorzystanie z usługi obsługi pożyczki w domu.

Koszt obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy jest kosztem związanym z wykonaniem umowy. Jest świadczeniem dodatkowym polegającym na tym, że osoba uprawniona do działania w umieniu pożyczkodawcy przychodzi w określonych datach do pożyczkobiorcy i odbiera od niego raty.

Zdaniem Sądu strona powodowa nie może jednak żądać całości opłaty za obsługę pożyczki w domu, w przypadku, gdy pożyczka nie jest spłacana i nie wykazała, iż faktycznie pomimo braku spłaty pracownik przychodził odbierać raty pożyczki.. Strona powodowa w pozwie wskazała, iż wysokość opłaty za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy wynika z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez stronę powodową na realizację tej obsługi. Tak więc, gdy pracownik strony powodowej nie stawia się u pozwanego, bowiem ta zaniechała spłaty, strona powodowa nie ponosi żadnych kosztów.

Żądanie opłaty za obsługę pożyczki w domu, w sytuacji, gdy taka obsługa nie ma miejsca, jest zdaniem Sądu sprzeczne z postanowieniami przepisów art. 385¹ k.c. Przepis § 1 wyżej wskazanego artykułu stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta w przepisie kolejnego paragrafu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Z kolei przepis art. 385¹ § 3 k.c. stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Zdaniem Sądu skonstruowanie zapisu w ten sposób, iż w przypadku niespłacania pożyczki przez pożyczkobiorcę i braku kosztów związanych z koniecznością obsługi pożyczki w domu, pożyczkodawca w dalszym ciągu jest uprawniony do żądania całości opłaty za obsługę pożyczki w domu, jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i nakłada obowiązek zapłaty przez konsumenta za świadczenie, które nie otrzymał.

Ponadto, jeżeli opłata za obsługę pożyczki w domu miałyby być zupełnie oderwana od kosztów ponoszonych przez pożyczkodawcę, należałoby mieć na względzie, iż taki zapis zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Zgodnie z przepisem art. 359 § 2¹ k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Tym samym przedmiotowa opłata w oderwaniu od kosztów samej usługi, stawałaby się ukrytymi, wyższymi niż maksymalne, odsetkami od sumy pożyczonego kapitału. Postanowienie takie, jako zmierzające do obejścia prawa byłoby nieważne na mocy przepisu art. 58 § 1 k.c.

Tym samym stronie powodowej należało się wynagrodzenie jedynie za faktyczne wizyty w miejscu zamieszkania pozwanego. Sąd przyjął, iż skoro łączny koszt obsługi pożyczki przy 45 ratach umowy to 245,50 zł, zatem koszt jednej wizyty powód wycenił na kwotę 5,455 zł. Pozwany spłacił 218 zł przy kwocie jednej raty 20,86 zł, zatem można przyjąć wobec braku odmiennego stanowiska strony pozwanej, iż przedstawiciel powoda był 11 razy (218 zł : 20,86 – tj wysokość jednej raty). 11 wizyt w ramach obsługi w domu uwzględniając koszt jednej wizyty 5,455 zł daje nam kwotę 60 zł. Sąd przyjął zatem, iż kwota należna za koszty obsługi pożyczki wobec zaprzestania spłat wynosi 60 zł. Powód jak wynika z uzasadnienia pozwu i pisma powoda na poczet należności za obsługę w domu zaliczył z tytułu dokonanych przez pozwanego wpłat kwotę 57,22 zł. Zatem w procesie z tego tytułu może domagać się jeszcze kwoty 2,78 zł, a tymczasem dochodzi tytułem obsługi pożyczki w domu kwoty 182,15 zł. Kwota 179,37 zł jest zatem nienależna, a ponadto powód nie wykazał, iż poniósł wyższe koszty w szczególności, iż przedstawiciele powoda co tydzień pomimo zaniechania wpłat stawiali się celem odbioru rat. W tej też części Sąd powództwo oddalił. Sąd zasądził zatem kwotę 531,42 zł to jest pomniejszył kwotę dochodzoną pozwem o nienależne i nieudowodnione koszty obsługi w domu.

Orzeczenie o odsetkach uzasadnia przepis art. 481 § 1 k.c. Stanowi on bowiem, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 k.c., który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się odsetek od dnia wytoczenia powództwa i od tej daty Sąd zasądził odsetki ustawowe.

Ponieważ pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew, ani nie stawił się na rozprawie, Sąd zgodnie z przepisem art. 339 § 1 k.p.c. wydał wyrok zaoczny.

Orzeczenie o rygorze natychmiastowej wykonalności uzasadnia z kolei przepis art. 333 § 1 punkt 3) k.p.c., który nakazuje, w przypadku wydania wyroku zaocznego, nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Orzeczenie o kosztach jest uzasadnione treścią art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Natomiast w myśl § 3 do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Ponadto Sąd miał także na uwadze przepisy art. 100 k.p.c. zdanie pierwsze, zgodnie z którymi w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Na koszty procesu złożyły się opłata sądowa w kwocie 30 zł, opłata skarbową w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 180 zł zgodnie z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. W ocenie Sądu zasadnym było zasądzić na rzecz strony powodowej koszty postępowania w stosunku w jakim wygrała proces to jest w 75 % i zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 170,25 zł.